

Kanta-palvelujen käyttöönotto sosiaalihuollossa

UNA@Akusti –areena 17.9.2019

Jaakko Penttinen ja Jaana Taina, THL OPER

Kanta

Sisältö

- Sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston käyttöönottojen tilanne
- Arkiston käyttöönotto ja vaiheistus
- Arkiston käyttöönoton tehtävät ja toimintatapojen uudistaminen

Sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston käytön tilanne 9/2019

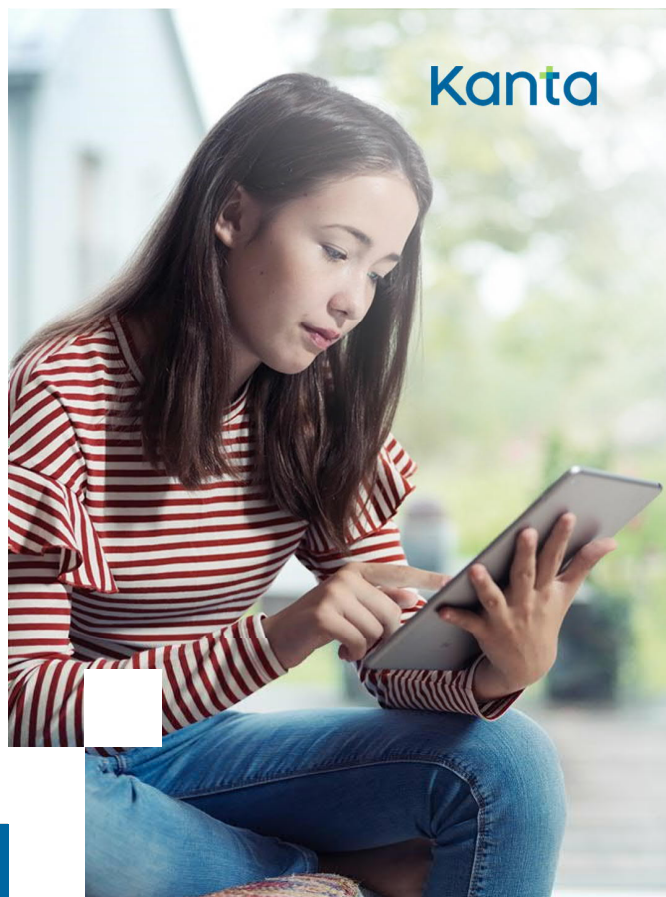
18 organisaatiota käyttää arkistoa

Sertifioituja tietojärjestelmiä kuusi

Arkistoon tallennettu

1,7 milj. asiakirjaa

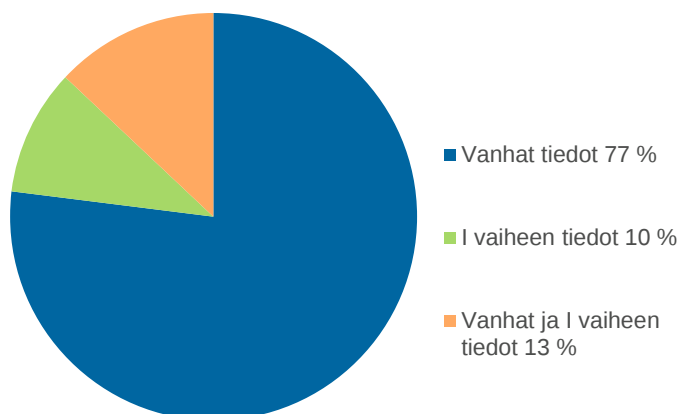
83 100 asiakkaasta

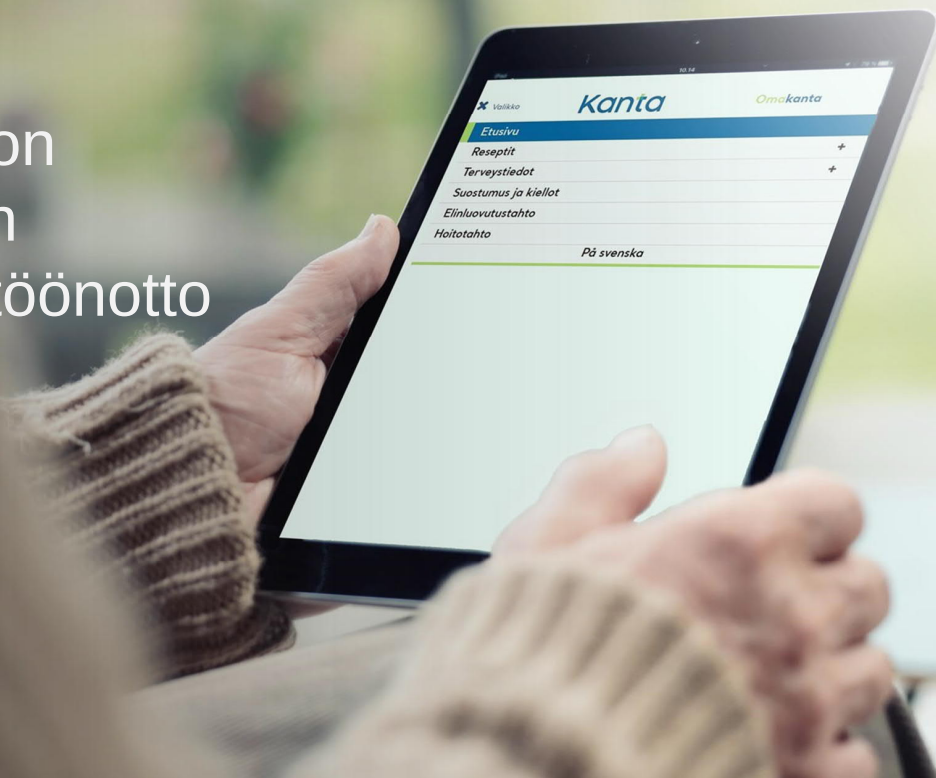
Organisaatiot käyttöönotoissa

- Käyttöönottoon ilmoittautuneita organisaatioita 69, joista
  - Julkisia 57
  - Yksityisiä 12
- Valtaosa organisaatioista on suunnitellut aloittavansa asiakastiedon arkiston käytön vanhojen tietojen arkistoinnilla
  - Tehtävät ja toiminnalliset muutokset vähäisempiä

Käyttöönottosuunnitelmat

Sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston käyttöönotto ja vaiheistus

Sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston käyttöönotto

- Kanta-palvelut ja niiden käyttöönotto toteutetaan sosiaalihuollossa vaiheittain
- Käyttöönotto on toistaiseksi vapaaehtoista
- Organisaatiot voivat päättää missä laajuudessa, millä aikataululla, millä järjestelmillä alkavat hyödyntämään Sosiaalihuollon asiakastiedon arkistoa
- Sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston voivat ottaa käyttöön sekä julkiset että yksityiset palvelunantajat
- Käyttöönotto edellyttää, että organisaatiolla on käytettävissään sertifioitu, Kanta-yhteensopiva tietojärjestelmä
- Hyödyt ovat organisaatiolle sitä suuremmat, mitä laajemmilla toiminnallisuuksilla ja tietosisällöillä käyttöönotto toteutetaan

Kanta-palvelujen vaiheittainen toteutus sosiaalihuollossa

Käyttöön otton aallot – aikataulut ja ohjattu tuki 2018-2020

	Aalto	Ilmoittautuminen	Valmistelutilaisuus	Toimintatapa-koulutus	Tuotannon aloitus
I	1. aalto	02/ 2018	03/ 2018	05/ 2018	09-12/ 2018
	2. aalto	07/ 2018	08/ 2018	10/ 2018	01-04/ 2019
	3. aalto	11/ 2018	01/ 2019	02/ 2019	05-08/ 2019
	4. aalto	02/ 2019	03/ 2019	05/ 2019	09-12/ 2019
	5. aalto	05/ 2019	08/ 2019	10/ 2019	01-04/ 2020
II	6. aalto	10/ 2019	11/ 2019	01/ 2020	05-08/ 2020
	7. aalto	01/ 2020	03/ 2020	05/ 2020	09-12/ 2020
	8. aalto	05/ 2020	08/ 2020	10/ 2020	01-04/ 2021

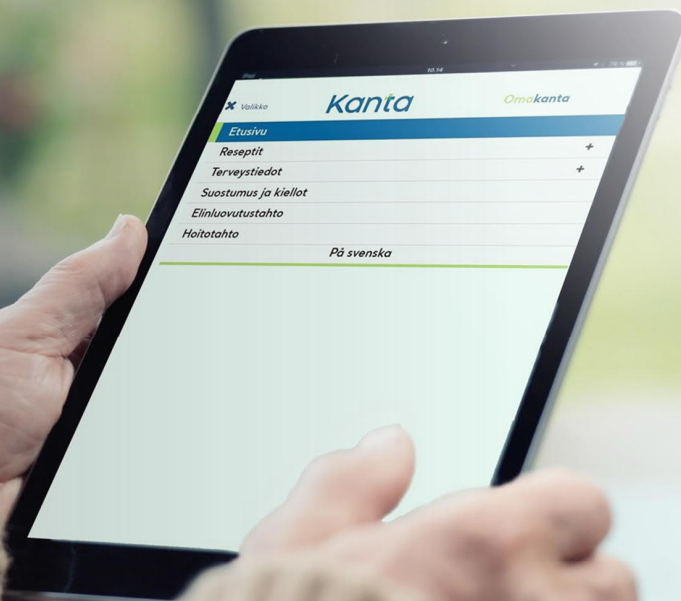
Vaiheittainen käyttöönotto

- I vaiheen toiminnallisuuden käyttöönotto
  - Käyttöönoton aalloissa 1-10, vuoden 2021 loppuun mennessä
  - Edellyttää, että käytössä on ennen 8/2019 sertifioitu järjestelmä
  - Käyttöönoton voi toteuttaa arkistoiden vanhoja ja/ tai I vaiheen asiakirjoja. Tiedot eivät tule näkymään Omakannassa.
- II vaiheen toiminnallisuuden käyttöönotto
  - Käyttöönoton aalloissa 6-15, käyttöönotot aj. 4/2020-12/2023
  - Edellyttää myös I vaiheen perustoiminnallisuuden toteutusta
  - Toiminnallisuuden on mahdollista ottaa käyttöön osittain
  - Pilotointi 6. aallossa, lisätietoja ja ilmoittautuminen sostiedonhallinta@thl.fi
→ Lisätietoja käyttöönotosta ja ilmoittautumisesta www.thl.fi/sostiedonhallinta

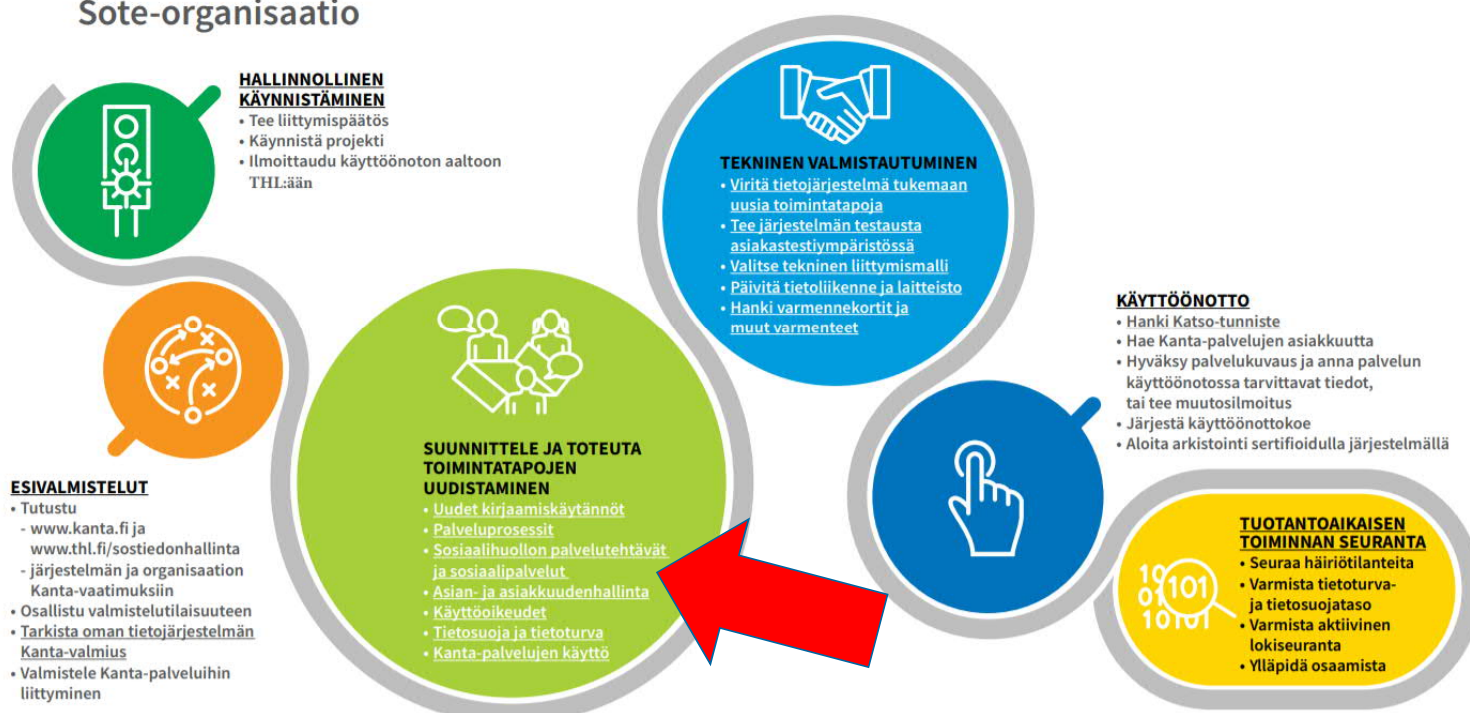
Käyttöönottojen ohjaus ja tuki

- Aaltokohtaiset valmistelutilaisuudet ja toimintatapakoulutukset
- Kanta-käyttöönottojen alueelliset verkostot
  - Lisätietoa OPER-yksikön alueen erikoissuunnittelijoilta kantapalvelut@thl.fi
- Kanta-käyttöönottojen tuki verkossa
  - www.thl.fi/sostiedonhallinta
  - <https://www.kanta.fi/ammattilaiset/sosiaalihuollon-asiakastiedon-arkisto>
- Käyttöönoton valmistelutilaisuudet IT-toimittajille
  - <https://www.kanta.fi/jarjestelmakehittajat/tietojarjestelmatoimittajien-tuki>

Käyttönoton tehtävät ja toimintatapojen uudistaminen

Sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston käyttöönotto: Sote-organisaatio

Toiminnalliset muutokset osana Kanta-palvelujen käyttöönottoa

- Kanta-palvelujen käyttöönotto ei ole vain tekninen muutos, vaan sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston käyttö tuo mukanaan myös paljon käytännön työssä näkyviä muutoksia liittyen tieto- ja toimintamääritysten soveltamiseen
- Organisaatio voi itse päättää, kuinka suuria toiminnallisia muutoksia sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston käyttöönottoprojektissa lähdetään tavoittelemaan
  - Esimerkki: Case Turun kaupunki

Nykytilankuvaukset muutoksen tukena

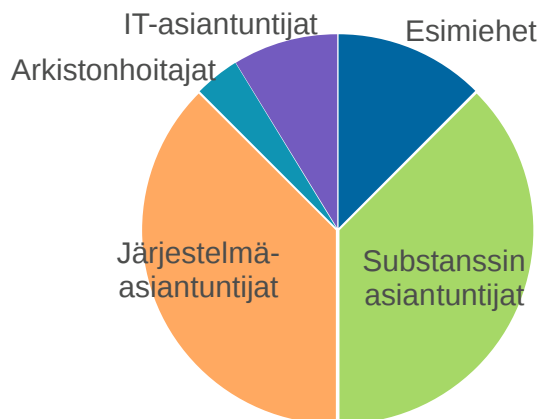
- Lähtötilanteen kartoittamiseksi sekä teknisten ja toiminnallisten muutostarpeiden selvittämiseksi on hyvä tehdä dokumentoituja nykytilankartoituksia
- Nykytilankartoituksia voi olla hyvä tehdä useampi, esim.
  - Kansa-koulu-hankkeen nykytilan kartoituksen työkalu
  - Nykytilankartoitus tietojärjestelmätoteutuksesta
  - Toiminnallinen nykytilankuvaus
  - Organisaatorakenne Sote-organisaatiorekisteriä varten
  - Nykyisten sosiaalihuollon asiakasrekisterien kartoitus
  - Tiedot sosiaalihuollon asiakastietoa kirjaavasta henkilöstöstä ja toimintayksiköistä
- Nykytilankuvaukset selventävät kuvaa siitä, mitä teknisiä ja toiminnallisia muutoksia on tarpeen tehdä

Määrittelyt muutoksen tukena ja käyttöönoton edellytyksinä

- Asiakasasiakirjojen luokittelu asiakirjatyypin luokituksella, asiakasasiakirjojen sisällön tulee vastata asiakasasiakirjalain vaatimuksia
- Asiakasasiakirjojen liittäminen palveluprosessi-luokituksen mukaisiin prosesseihin
- Sosiaalihuollon palvelutehtäviä ja niissä annettavia sosiaalipalveluja kuvaavat luokitukset on otettu käyttöön
- Asiakkuuden ja asian hallinnan toteutus tietojärjestelmään
- Henkilörekisterien muodostaminen asiakirjalain mukaisesti
- Henkilöstön käyttöoikeudet asiakastietoihin on määritelty käyttöoikeusmääräyksen mukaisesti
- Sosiaalihuollon toiminta- ja palveluyksiköt on määritelty Sote-organisaatiorekisteriin

Projektissa tarvittava osaaminen

- Palveluiden nykytilasta tarvittavien tietojen saamiseksi sekä muutosten suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi tarvitaan toiminnan sekä järjestelmien asiantuntemusta
- Pilottiprojektien henkilöstö koostunut järjestelmä- ja substanssin asiantuntijoista ja lisäksi projekteissa on hyödynnetty tukena toiminnan asiantuntijoista koostuneita työryhmiä

Lainsäädännön määräajat täyttymässä

- Asiakasasiakirjalain 22 – 23 § sovellettava 2021 mennessä
  - Sosiaaliinhuoltoon yksi asiakasrekisteri + ilmoitusrekisteri
  - Palvelutehtävät otettava käyttöön
  - Käyttöoikeudet määriteltävä kansallisten määritysten mukaan
- Asiakasasiakirjalain 5 §, määräys asiakasasiakirjojen rakenteista tulossa
- Tiedonhallintalaki 19 § sovellettava 2022 mennessä
  - Velvoittaa viranomaisen tallentamaan asiakirjat yksinomaan sähköisessä muodossa
  - Laki voimaan 1.1.2020

Kiitos!

Jaana Taina ja Jaakko Penttinen

jaana.taina@thl.fi, jaakko.penttinen2@thl.fi

Terveysten ja hyvinvoinnin laitos

OPER-yksikkö